

Toamna lui Mușatescu la Câmpulung

Născut la loc de cinste, pe meleaguri argeșene, cu un tezaur cultural vast, poetul, prozatorul, dramaturgul și umoristul Tudor Mușatescu a însemnat "mierea" și "sarea" literaturii române. Ne-a lăsat drept de succesiune asupra faimoaselor piese de teatru și a vorbelor înțelepte, prin care a rămas incomparabil în literatura română.

Musceleanul a afirmat cu semeție că "muza concretă și permanentă", pe care a iubit-o "ca pe-o femeie, cu toate ale ei", a fost Câmpulungul, "marfa" din care a preluat, prelucrând tipuri și caractere, cărora le-a decernat acte de identitate spirituală, prin opera sa literară, simbolizând pentru sufletul acestuia o matrice a creației, un autentic simbol al eternității. Mușatisme sale l-au făcut celebru și în alte țări, operele saturând defecte omenești, cu scopul de a le îndrepta.

Una dintre cele mai deosebite vorbe de duh ale lui Mușatescu poate fi: "Dragostea...bătăi de inimă pentru dureri de cap. Sentimentul care vine în galop și dispare în vârful picioarelor.", ceea ce semnifică că iubirea nu poate fi conjuncturală, ci permanentă. Chiar și atunci când va dispărea din inima cuiva, tot va rămâne o frimitură din ea ascunsă într-un cotlon al sufletului.

În viață, omul trebuie să învețe să nu se lase "călcat în picioare" și tot timpul să privească înainte, încrezător în propriile puteri, așa cum sugerează și aceste vorbe pline de înțelepciune, plătuite de Mușatescu: "Numai covoarele se nasc ca să fie călcate în picioare!"

Mintea umană este în stare de lucruri neînchipuite, iar imaginația trebuie să acționeze pentru noi toți, esențial fiind să trecem de lumea muritoare, dincolo de zăgazul material și să nu uităm niciodată că atunci când nu mai visăm cu ochii larg deschiși, nu ne mai putem numi "OAMENI", așa cum subliniază și savoea acestui citat: "Uneori te uiți fără să vezi și, alteori, vezi fără să privești!"

Admirator al operei caragialiene, Tudor Mușatescu reia subiectul vieții politice românești din perioada interbelică. Cu "Titanic-Vals", Mușatescu a marcat un moment important în literatura noastră, moment care venea să ridice prestigiul dramaturgiei naționale și să atragă interesul publicului pentru repertoriul românesc...o frescă a provinciei autohtone aflată în fierberea campaniei electorale parlamentare.

"Titanic-Vals" este capodopera sa literară, care nu se va scufunda în valurile uitării niciodată, pentru că este esența cea mai pură a "mușatismelor"- ele însele esențe pure ale unei gândiri ce statua satira și umorul pe pedestalul unor principii urmate constant, dar și satirica lui creație, căci precum afirma scriitorul: "Umorul trebuie să fie satiric, iar ruda lui de sânge -satira- trebuie să aibă neapărat umor" ... Această operă de teatru, a cărei acțiune se desfășoară într-un mediu neindicat, cu certitudine spațial: "În orice oraș, unde exista soacre, neveste și prefecturi", dar precizat temporal: 1932- se înscrie printre cele mai reușite producții ale dramaturgiei românești din perioada interbelică, studiind, mai degrabă, amabil "ale lumii valori într-un mediu normal", întrucât Spirache, personajul principal, devenit, prin moștenire, milionar, rămâne același "om de casă".

În "*Jurnalul de bord al Titanicului*", Tudor Mușatescu detalia geneza piesei, asociind-o cu atmosfera inconfundabilă a Câmpulungului natal: "În copilăria mea, la Câmpulung, o dată cu bălciul cel mare de Sf. Ilie, am auzit pentru prima dată <<Titanic-Vals>> cântat, bineînțeles, la flașnetă...". Pe această arcă a lui Mușatescu, aflată în iminent pericol de a naufragia în mocirla dezumanizării, "valsează" cu abilitate, dar și cu onestitate, Spirache, funcționarul de la prefectură, cu intenția de a păstra climatul firesc al vieții de familie, repunând-o în drepturi pe fiica sa din prima căsătorie, Gena.

Afișând statornice principii de viață, refuză să urce pe scara parvenitismului, deși probele de sinceritate sunt răstălmăcite în mediu-i existențial și este ales deputat, împotriva voinței sale exprimate fără echivoc, în cursul campaniei electorale. Așadar, piesa "Titanic-Vals" condamnă o lume, elogiind un om...

Întreaga operă a lui Mușatescu este caracterizată de un anume "modus vivendi": substituirea plânsului prin râs, echivalându-se cu cele mai ilustre opere ale umorului universal.

Considerat cel mai important discipol al lui Ion Luca Caragiale, Tudor Mușatescu a înnobilit memoria spirituală a Argeșului, devenind exponentul său cel mai fecund în dramaturgia română.